

BATI MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİNE "YENİ BAŞLAMIS" VE "TAMAMLAMIS" ÖĞRENCİLERİN KORO EĞİTİMİNE İLİŞKİN ALGILARININ KARŞILAŞTIRILMASI: METAFOR ANALİZİ ÖRNEĞİ

Mehmet Güneş AÇIKGÖZ*

Hasan AÇILMIŞ**

*Arş.Gör., İnönü Üniversitesi, gunes.acikgoz(at)inonu.edu.tr ORCID: 0000-0002-4174-3818

**Öğr. Gör. Gaziantep Üniversitesi, acilmis(at)gantep.edu.tr ORCID: 0000-0003-4687-7070

Açıköz, Mehmet Güneş. & Açılmış, Hasan " Batı Müziği Koro Eğitimine "Yeni Başlamış" ve "Tamamlamış" Öğrencilerin Koro Eğitimine İlişkin Algılarının Karşılaştırılması: Metafor Analizi Örneği". *İdil*, 57 (2019 Mayıs): s. 629-640. doi: 10.7816/idil-08-57-09

Özet

Bu araştırmanın amacı; müzik öğretmenliği bölümünde okumaya yeni başlamış birinci sınıf öğrencileri ile eğitimlerini bitirmek üzere olan dördüncü sınıf öğrencilerinin almış oldukları koro eğitimleri süresince temel kazanımlardan ne kadarını açığa çıkarabildiklerini anlamak ve bu iki grubun arasındaki farkındalığın ne kadar olduğunu belirlemektir. Araştırma için seçilen birinci sınıf (N=31) ve dördüncü sınıf (N=27) öğrencilerine metaforun ne olduğu konusunda bilgiler verilmiş ve anket uygulanarak koro eğitimini nasıl tanımladıkları ölçülmüştür. Cevaplanan anketler sırasıyla metaforların belirlenmesi, sınıflandırılması, kategori geliştirilmesi ve yüzdelik ve frekans hesaplanması süreçlerinde analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda birinci sınıf öğrencilerinin cevaplarının "Koro Eğitiminde Teknik Beceriler" ve "Koro Eğitiminde Değerler ve Tutum" maddeleriyle tam anlamıyla uyummadığı, dördüncü sınıf öğrencilerinin cevaplarının ise bu değerler ve tutumlarla tamamen uyduğu saptanmış ve bu durum dördüncü sınıf öğrencilerinin koro eğitiminin doğru bir sistemde ilerlediğini göstermiştir. Ancak yapılan metafor analizi çalışması teknik beceri ölçmeye yönelik olmadığından "koro eğitiminde teknik beceriler" öğelerinin tamamen doğru yapılabildiğini saptayamamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Koro Eğitimi, Metafor

Makale Bilgisi
Geliş: 23 Ocak 2019

Düzeltilme: 3 Şubat 2019

Kabul: 18 Şubat 2019

Giriş

Metafor Yunancada çok karmaşık kavramların açıklanmasında "bir şeyin karşılığını aktarmak" veya "transfer etmek" şeklinde kullanılmaktadır. (Aktaran: Açıkgöz, 2015. Dur, 2006:20) Metafor kavramı Türkçede "eğretileme" veya "istiare" olarak kullanılmasına karşın, bu iki kavramın da "metaforun özünü ıskaladığı" (Aktaran: Saban, 2008. Demir, 2005:13) düşünülmektedir. "Eğretileme" ve "istiare" Türk Dil Kurumu tarafından "Bir şeyi anlatmak için ona benzetilen başka bir şeyin adını eğreti olarak kullanma" (TDK, 2016) şeklinde tanımlanmıştır. Ancak bu tanım dahi metaforun tam olarak anlamını ve amacını karşılayamamaktadır.

Metaforlar, insanların belli bir kavramı başka bir kavram ile algılanmasını sağlayan zihinsel modellerdir (Saban, 2008). Lakoff & Johnson (2005) ise metaforu, aslında bir şeyi başka bir şeyin bakış açısı ile anlamak olarak açıklamışlardır. Metaforları genelde bir söz sanatı türü olarak tanımlamamıza rağmen, bundan fazlası olduğunun, dünyayı görme ve anlama biçimimiz olduğunun bilinmesi gerekmektedir (Aktaran: Tortop, 2013:155).

Metafor analizi çalışmaları birçok alanda uygulandığı gibi müzik alanında da yeni çalışmalara araç olmaya başlamıştır. Bu durumu daha da güçlendirmek için Koro Eğitimini lisans düzeyinde alan öğrenciler "Yeni Başlamış" ve "Tamamlanmış" olmak üzere iki gruba ayrılarak uygulanan metafor analiziyle öğrencilerin koro eğitimine ilişkin algıları incelenmiştir.

Koro Eğitimi

Sanat, insanoğlunu etkileyen ve ondan etkilenen bir güçtür. İnsanın varoluşundan bu yana her zaman ve her ortamda bulunmuştur. Farklı ortamlarda farklı malzemelerle bir araya gelse de üretinin duygularını anlatmak için kullandığı ve başka insanların duygularını da kontrol edebilen bir olgu olmuştur. Keşfedilen bu olgu insanoğlunun duygularıyla oluştuğu gibi, gelişmeleri de her zaman birlikte olmuştur. Geçen her yıl ile beraber insanlık bir kademe daha gelişmiş ve sanatı her zaman beraberinde geliştirmiştir. (Açıkgöz, 2015:4)

Gelişen müzik türleri, yeni formlar, yeni armo-

niler, yeni çalgılar, yeni kültürler, yeni oluşumlar müziğin her alanında karşımıza çıktığı gibi koro oluşumlarında da bu yenilikçi tavır kendini göstermektedir. Koro ise bu gelişimler sebebiyle müzik tarihi boyunca farklı tanımlarla açıklanmıştır. Ancak literatürde koro kelimesinin oluşumu "Yunanca 'khorea' (horus) ve Latince 'chorus' kelimesinden olup dans anlamına geldiği belirtilmiştir." (Gazimahal,1961:140)

Kuruluş amaçlarına göre korolar; amatör, profesyonel ve genel müzik eğitimi kapsamındaki korolar olarak ayrıştırılabilir. Genel müzik eğitimi kapsamında korolar, "okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim düzeylerinde kurulan sınıf ve okul koroları çok sayıda birey için, etkili bir müzik alanı olarak önemli bir işlev üstlenmektedirler. Bu nedenle bir eğitim kurumu çatısı altında oluşturulan korolar amatör ve profesyonel korolardan tamamen farklıdır. Bu amaçla kurulmuş eğitim koroları Çevik tarafından; "bu korolarda öğrenciler öğrenme sürecinde oldukları için amatör ve profesyonel korolardan farklı yöntemlerle çalışırlar. Bu bakımdan bu korolara eğitim amaçlı korolar demek daha doğru olur." (Çevik, 1999:48.) şeklinde tanımlanmıştır.

Koro eğitimi, koroya ve koroyu oluşturan birim ve bireylere (üyelere), ortak yaşantıları yoluyla amaçlı ve yöntemli olarak belirli sosyomüziksel davranışlar kazandırma; ya da koronun ve koroyu oluşturan birim ve bireylerin (üyelerin) sosyomüziksel davranışlarını ortak yaşantıları yoluyla amaçlı ve yöntemli olarak değiştirme, dönüştürme, geliştirme ve yetkinleştirme sürecidir (Uçan,2001). (Aktaran: Özgül, Temiz 2010:159-160)

Koro eğitimi aslında kendi içinde ses eğitimi ile birleşmiş bir alandır. Bir koronun başarılı olabilmesi için koroyu oluşturan bireylerin (üyelerin) iyi bir ses eğitimi almış olması gerekmektedir. Ses eğitimi ise bireyin konuşurken veya şarkı söylerken, anatomik ve fizyolojik yapı özelliklerine uygun olarak sesini doğru ve sağlıklı bir şekilde kullanabilmesi için önceden saptanmış ilke ve yöntemlerle planlanan hedeflere yönelik gerekli davranışların kazandırıldığı planlı-programlı bir etkileşim süreci olarak tanımlanmaktadır (Töreyn, 2008: 81-82).

Bu iki alanın birleşmesiyle bireyin ses eğitimiinde öğrendiği bilgileri ortak yaşantılarla tecrübe edebilme olanağı sağlayan koro eğitimi, bireylere hem öğrendiklerini uygulayabilme hem de ortak iş yapabilme yetisini sağlayacaktır.

Koro eğitimi ülkemizde Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinin Müzik Bölümleri, Eğitim Fakültelerine bağlı Müzik Ana Sanat Dalı Programları, Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümleri, Devlet Konservatuarları ve Türk Müziği Devlet Konservatuarları gibi mesleki müzik eğitimi verilen ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarının programlarında yer almaktadır (Sever, 2012:1).

Ülkemizde batı müziği koro eğitimini tamamlayan üniversitelerin ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın "Batı Müziği Koro Eğitimi"nin ilgili ders kataloglarına bakıldığında hemen hemen tüm kataloglarda batı müziği koro dersi ile ilgili şu amaçlar belirtilmiştir.

Koro Eğitiminde Teknik Beceriler

- Doğru solunum yapabilme.
- Doğru ses üretebilme.
- Sesi doğru bir entonasyonda tutabilme.
- Koro ile uyumlu ses üretebilme.
- Yumuşak söyleyebilme.
- Diksiyon ve artikülasyonu doğru kullanma.

Koro Eğitiminde Değerler ve Tutum

- Birlik ve beraberlik
- İş birliği
- Disiplin
- Öz güven
- Sorumluluk
- Sabır

Amaç

Bu araştırmanın amacı; incelenen bu bilgiler ışığında üniversitelerin ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın Batı Müziği Koro Eğitimi'nin ilgili ders kataloglarına yer alan koro eğitiminin temel maddelerini, öğrencilerin metafor yoluyla ne kadarını açığa çıkarabilecekleri ve "Yeni başlayan" ve "Tamamlanmış" olmak üzere belirlenen iki grubun arasında bu maddelerin farkındalığının ne kadar olduğunu belirlemektir.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini batı müziği koro eğitimini lisans düzeyinde alan öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklemi ise İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı'nda "429001702006 koduyla Koro-1" dersinde eğitim gören I. sınıf ve "429004522010 koduyla Koro ve Yönetimi" dersinde eğitim gören IV sınıf öğrencileriyle 58 katılımcı oluşturmaktadır.

Yöntem

Çalışma nitel araştırma yöntemleriyle birlikte değerlendirilen "içerik analizi" modeliyle yürütülmüştür. İçerik analizi toplanan ham verilerin anlamlandırılıp kategorileştirilmesi ile verilerin somutlaştırılmasını sağlamaktadır (Patton, 2002).

Verilerin Toplanması

Bu çalışmadaki veriler İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı I.ve IV. sınıf öğrencilerinden alınmıştır.

Öğrencilere ilk önce örnekler verilerek metaforun ne olduğu konusunda bilgi verilmiş ve anket tekniği uygulanarak "Koro eğitimi..... gibidir. Çünkü....." cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Saban'a ve Koçbeker'e (2006:466) göre metaforlarla ilgili yapılan çalışmalarda 'gibi' kelimesi öğrencinin benzetmesini kolaylaştırmakta, 'çünkü' kelimesi ise metaforu neden benzediğini açıklaması için oldukça önemlidir.

Verilerin Analizi

Araştırmada kullanılan analiz yöntemi şu maddelerle sıralanmıştır: 1. Metaforların belirlenmesi, 2. Metaforların sınıflandırılması, 3. Kategori geliştirme, 4. Yüzdeler ve Frekans hesaplama. Belirtilen maddelerde uygulanan yöntemler şu şekildedir:

Metaforların belirlenmesi: Bu aşamada, öncelikle iki ayrı gruba uygulanan metaforlar ayrıştırılmış ve katılımcıların belirttikleri metafor cümleleri alfabetik bir düzende sıralanmıştır. Veri girişi sırasında boş bırakılan formlar, metafor belirtilse dahi açıklama yapılmayan formlar veya açıklamada bulunduğu metaforu belirtmeyen formlar elenmiştir. Bu nedenlerle toplam 6 form araştırma kapsamı dışında bırakılmıştır. Daha sonra metaforlar tekrar alfabetik sıralanarak kontrol edilmiş ve katılımcıların doldurduğu formlarda 44 adet geçerli metafor örneği tespit edilmiştir.

Metaforun Sınıflandırılması: Bu aşamada, katılımcıların doldurduğu ve incelemelerle geçerli kabul edilen formlar I. ve IV. sınıflar ayrıştırılarak aynı grupta toplanabilecek şekilde ayrıştırılmış ve belirli başlıklarda toplanmıştır. I. sınıf öğrencileri kendi içinde 24 metafor örneği ile 8 kategori başlığı altında, IV. sınıf öğrencileri ise kendi içinde 20 metafor örneği ile 6 kategoride toplanmıştır. Bu aşamayla birlikte uygulanan metafor analizi toplam 44 katılımcıdan 42 farklı metafor örneği 10 kategoride toplanmıştır.

Kategori Geliştirme: Bu aşamada, geçerli kabul edilen metaforların oluşturduğu sınıflandırmalarla koro eğitimi hakkında katılımcıların ürettiği metaforlar maddelere dönüştürülerek 10 adet koro eğitimi hakkında temel madde üretilmiştir.

Yüzdeler ve Frekans Hesaplama: Bu aşamada ise, katılımcıların doldurduğu formlarla kaç metaforun geçerli olduğu, kaç sınıflandırma yapıldığı, hangi kategoride kaç öğrenci olduğu, cinsiyet farkı, sınıf farkı, eğitimde geçirdiği süre farkı vb. bulgular SPSS programında sonuçlandırılarak bulgular keşfedilmeye çalışılmıştır.

Bulgular ve Yorum

Çalışmadan elde edilen veriler "Yeni Başlamış" kategorisinde I. Sınıf öğrencileri ve "Tamamlanmış" kategorisinde IV. sınıf öğrencileri olarak ikiye bö-

lünmüştür. Elde edilen veriler kendi içinde ayrı tablolar ve yorumlar ile değerlendirilirken, çalışmanın son bölümünde karşılaştırma yapılarak öğrencilerin oluşturduğu metaforlar yoluyla koro eğitimi temel maddeleri oluşturulacaktır.

Batı Müziği Koro Eğitimine "Yeni Başlamış" Katılımcılar Metaforu Yüzde ve Frekans Değerleri (I. Sınıf Öğrencileri)

Koro eğitimine "yeni başlamış" 31 katılımcının formları incelendiğinde 5 form araştırma kapsamı dışında bırakılmıştır. Bu durumla birlikte 26 katılımcıdan, "Doğa" metaforunu açıklayan 2 katılımcı, "Aşk" metaforunu açıklayan 2 katılımcı ve "Hayat" metaforunu açıklayan 4 katılımcı mevcuttu. İncelemeler sonucu 26 katılımcının 21 farklı metafor üretebildiği tespit edilmiştir. Tespit edilen metaforlar 8 kategoriyi oluşturmuştur. Yapılan analiz sonucu yüzde ve frekans değerleri Tablo 1'de belirtilmiştir.

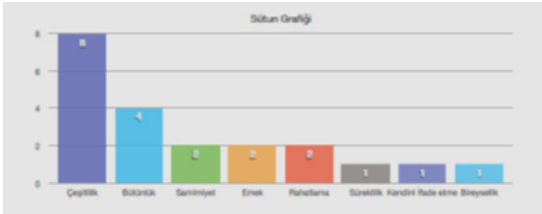
Metafor	Frekans	Yüzde (%)	Metafor	Frekans	Yüzde (%)
Salata	1	3.85	İlaç	1	3.85
Aile	1	3.85	Bitmeyen bir aşk hikayesi	1	3.85
Çocuk gülüşü	1	3.85	Yemek	1	3.85
Hayat	4	15.3	Ruh	1	3.85
Waffle	1	3.85	Aşk	2	7.7
Doğa	2	7.7	Okey	1	3.85
Akşam sofrası	1	3.85	Puzzle	1	3.85
Orkestra	1	3.85	Nefes	1	3.85
Çorba	1	3.85	İnsan vücudu	1	3.85
Gök kuşağı	1	3.85	Sevgi	1	3.85
Çocuk	1	3.85	TOPLAM	26	100

Tablo 1. Batı Müziği Koro eğitimine "Yeni Başlamış" Katılımcılar Metaforu Yüzde ve Frekans Değerleri

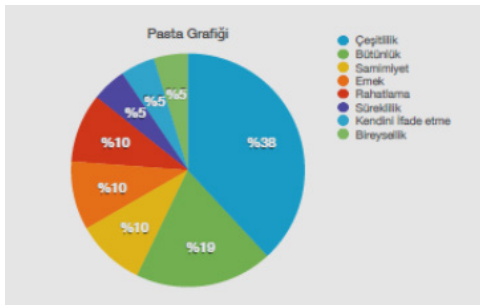
Tablo 1 verilerine göre 4 adet katılımcı ile en fazla kullanılan %15,3 oranla "Hayat" metaforudur. En çok üretilen metafor sıralaması ise 2 adet katılımcıyla %7,7 oranında "Doğa" ve "Aşk" metaforudur. Geriye Kalan 18 metafor ise her bir katılımcı tarafından farklı üretilmiş ve toplamda %69,3'lük bir yüzdeliğe sahiptir.

Kategoriler	Metafor Adları	Metafor Sayısı	K	E	Metafor Frekansı (öğrenci sayısı)	Metafor Yüzdesi (%)
Koro eğitimi içinde çeşitlilik barındırır.	(1-K) Salata, (4-E) Hayat, (5-K) Waffle, (7-K) Akşam Sofrası, (9-K) Çorba, (10-E) Gökkuşuğu, (20-K) Yemek (24-K) Okey (25-K) Puzzle	8	7	2	9	38,08
Koro eğitimi bütünlüğü simgeler.	(2-K) Aile, (6-K) Doğa, (11-K) İnsan Vücudu, (13-K) Doğa, (21-E) Ruh, (23-K) Aşk	4	5	1	6	19,08
Koro eğitimi samimiyeti çağırır.	(3-K) Çocuk gültüsü, (14-K) Çocuk	2	2	-	2	9,52
Koro eğitimi emek gerektirir.	(22-K) Aşk, (17-K) Hayat, (12-E) Sevgi	2	2	1	3	9,52
Koro eğitimi bireyin rahatlama sağlar.	(16-E) İlaç (26-K) Nefes	2	1	1	2	9,52
Koro eğitimi sürekliliktir.	(18-K) Hayat, (19-K) Bitmeyen bir aşk hikâyesi	1	2	-	2	4,76
Koro eğitimi bireyin kendini ifade etmesini sağlar.	(15-E) Hayat	1	-	1	1	4,76
Koro eğitimi bireysellik gerektirir.	(8-K) Orkestra	1	1	-	1	4,76
TOPLAM		21	20	6	26	100

Tablo 2. Batı Müziği Koro Eğitimine "Yeni Başlamış" Metafor Kategorileri

Grafik 1. Batı Müziği Koro Eğitimine "Yeni Başlamış" Katılımcıların Metafor Kategorileri Adet Grafiği

Grafik 2 Batı Müziği Koro Eğitimine "Yeni Başlamış" Katılımcıların Metafor Kategorileri Yüzde Grafiği

Batı Müziği Koro Eğitimine "Yeni Başlamış" Katılımcıların Metafor Kategorileri (I. Sınıf Öğrencileri)

Koro eğitimi içinde çeşitlilik barındırır.

Belirlenen kategoride 9 katılımcı 8 farklı metafor örneği üretmiştir. İncelemeler sonucunda 8 metafor ile %38,08 oranında yoğunluğun en fazla olduğu kategoridir. Çeşitlilik kategorisinde yer alan metafor örnekleri; Salata, Hayat, Waffle, Akşam Sofrası, Çorba, Gökkuşuğu, Yemek ve Okey gibidir. Bu metaforların açıklamalarının bazıları şu şekilde belirtilmiştir.

• Koro eğitimi, akşam sofrası gibidir. Çünkü; çorbasından pilavına ana yemeğinden tatlısına, sopranosundan altosuna, tenorundan basına, her türlü tat, her türlü his vardır.

• Koro eğitimi yemek gibidir. Çünkü; bir koro da bir çok ses rengi vardır. Bu farklı ses renklerinin birleşimiyle bir koro oluşturulur. Tıpkı yemeğin yapılması için bir çok malzemeye ihtiyacımız olduğu gibi koro oluşturmak için de farklı ses renklerine ihtiyacımız vardır.

Koro eğitimi bütünlüğü simgeler.

Belirlenen kategoride 6 katılımcı 4 farklı metafor örneği üretmiştir. İncelemeler sonucunda 4 metafor ile %19,08 oranında yoğunluğun en fazla olduğu 2. kategoridir. Bütünlük kategorisinde yer alan metafor örnekleri; aile, doğa, insan vücudu, ruh ve aşk gibidir. Bütünlük kategorisinde yer alan metaforlardan "doğa" metaforu iki ayrı öğrenci tarafından üretilmiştir. Bu metaforların açıklamalarının bazıları şu şekilde belirtilmiştir.

• Koro eğitimi, doğa gibidir. Çünkü; İçerisinde birbirinden farklı seslerle, nefeslerle, duygularla oluşur. Tıpkı canlıların doğayı oluşturup, yaşam haline getirmesi gibi.

• Koro eğitimi, insan vücudu gibidir. Çünkü birden fazla ses bir arada çıkıp bir arada seslendiriyor. İnsan vücudunda olduğu gibi her şey kontrol altında tutuluyor.

Koro eğitimi samimiyeti çağırır.

Belirlenen kategoride 2 katılımcı 2 farklı metafor örneği türetmiştir. İncelemeler sonucunda 2 metafor ile %9,52 oranında yoğunluğun olduğu kategoridir. Samimiyet kategorisinde yer alan metafor örnekleri; çocuk gülüşü ve çocuk gibidir. Bu metaforların açıklamalarının bazıları şu şekilde belirtilmiştir.

• Koro eğitimi, çocuk gülüşü gibidir. Çünkü; içten, sıcak, samimi ve pazarlıksızdır. İnsana insanlığını hatırlatır. Özlemine, sevgiyi, yarını... Belki de sonsuzluğu... Çocuk gibidir koro eğitimi kimse istediğine göre eğilip bükülmez ne gelmişse içinden söyleyiverir durmaksızın.

• Koro eğitimi, çocuk gibidir. Çünkü tüm duyguları saf ve temizdir.

Koro eğitimi emek gerektirir.

Belirlenen kategoride 3 katılımcı 2 farklı metafor örneği türetmiştir. İncelemeler sonucunda 2 metafor ile %9,52 oranında yoğunluğun olduğu kategoridir. Emek kategorisinde yer alan metafor örnekleri; aşk, hayat ve sevgi gibidir. Bu metaforların açıklamalarının bazıları şu şekilde belirtilmiştir.

• Koro eğitimi, aşk gibidir. Çünkü büyük bir emek ve sevgi, karşılıklı saygı isteyen zor zahmetli ve bir o kadar da mükemmel bir iştir.

• Koro eğitimi hayat gibidir. Çünkü zamanla olunlaşır ve birçok zahmetli şeyler oluşturur.

Koro eğitimi sürekliliktir.

Belirlenen kategoride 2 katılımcı 1 farklı metafor örneği türetmiştir. İncelemeler sonucunda 1 metafor ile %4,76 oranında yoğunluğun en az olduğu kategoridir. Süreklilik kategorisinde yer alan metafor örnekleri; hayat ve bitmeyen bir aşk hikayesi gibidir. Bu metaforların açıklamalarının bazıları şu şekilde belirtilmiştir.

• Koro eğitimi bitmeyen bir aşk hikayesi gibidir. Çünkü sonu yoktur ve her yeni çalışmada aşkla bağlanır insan.

Koro eğitimi bireysellik gerektirir.

Belirlenen kategoride 1 katılımcı 1 metafor örneği türetmiştir. İncelemeler sonucunda 1 metafor ile %4,76 oranında yoğunluğun en az olduğu kategoridir. Bireysellik kategorisinde yer alan metafor örneği; orkestra olmuştur. Bu metaforun açıklaması şu şekilde belirtilmiştir.

• Koro eğitimi orkestra gibidir. Çünkü her insan kendi partisini söyler. Orkestrada da her insanın kendi partisini çalması gibi. Çalamazsan, söylemezsen koro olmaz.

• **Koro eğitimi bireyin kendini ifade etmesini sağlar.**

Belirlenen kategoride 1 katılımcı 1 metafor örneği türetmiştir. İncelemeler sonucunda 1 metafor ile %4,76 oranında yoğunluğun en az olduğu kategoridir. Kendini ifade etme kategorisinde yer alan metafor örneği; hayat olmuştur. Bu metaforun açıklaması şu şekilde belirtilmiştir.

• Koro eğitimi hayat gibidir. Çünkü acının, sevincin bir şekilde dışarıya yansımalarıdır.

Koro eğitimi bireyin rahatlamasını sağlar.

Belirlenen kategoride 2 katılımcı 2 farklı metafor örneği türetmiştir. İncelemeler sonucunda 2 metafor ile %9,52 oranında yoğunluğun olduğu kategoridir. Rahatlama sağlar kategorisinde yer alan metafor örnekleri; ilaç ve nefes gibidir. Bu metaforların açıklamalarının bazıları şu şekilde belirtilmiştir.

• Koro eğitimi ilaç gibidir. Çünkü haftada bir kere ilaç niyetine derse giriyoruz ve oldukça iyi geliyor.

Batı Müziği Koro Eğitiminin "Tamamlanmış" Katılımcılar Metaforu Yüzde ve Frekans Değerleri (IV. Sınıf Öğrencileri)

Koro eğitimine "tamamlanmış" 27 katılımcının formları incelendiğinde 3 form araştırma kapsamı dışında bırakılmıştır. Bu durumla birlikte 24 katılımcıdan, "Puzzle" metaforunu açıklayan 4 katılımcı, "Yaşam biçimi" metaforunu açıklayan 2 katılımcı mevcuttur. İncelemeler sonucu 24 katılımcının 20 farklı metafor üretebildiği tespit edil-

miştir. Tespit edilen metaforlar 6 kategoriye oluşturulmuştur. Yapılan analiz sonucu yüzde ve frekans değerleri Tablo 3'te belirtilmiştir.

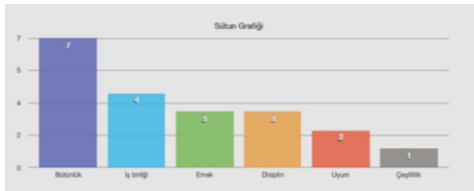
Metafor	Frekans	Yüzde (%)	Metafor	Frekans	Yüzde (%)
Askeriye	1	4.16	Arkadaş grubu	1	4.16
Lego	1	4.16	Doğa	1	4.16
Makine	1	4.16	Botanik Bahçe	1	4.16
İnşaat	1	4.16	Birlik	1	4.16
Puzzle	4	16.8	Aile	1	4.16
Su	1	4.16	Küçük bir çocuk	1	4.16
Ağız	1	4.16	Sebzeli türlü	1	4.16
Piyano	1	4.16	Tiyatro	1	4.16
Yaşam biçimi	2	8.32	Oyun	1	4.16
Dans	1	4.16	TOPLAM	24	100
Şelale	1	4.16			

Tablo 3. Batı Müziği Koro Eğitimini "Tamamlanmış" Katılımcılar Metaforu Yüzde ve Frekans Değerleri

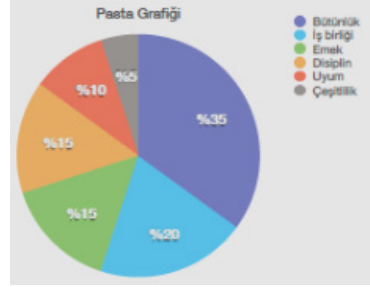
Tablo 3 verilerine göre 4 adet katılımcı ile en fazla kullanılan %16,8 oranla "Puzzle" metaforudur. En çok üretilen metafor sıralaması ise 2 adet katılımcıyla %8,32 oranla "Yaşam biçimi" metaforudur. Geriye kalan 18 metafor ise her bir katılımcı tarafından farklı üretilmiş ve toplamda %74,88'lik bir yüzdeliğe sahiptir.

Kategoriler	Metafor Adları	Metafor Sayısı	K	E	Metafor Frekansı (öğrenci sayısı)	Metafor Yüzdesi (%)
Koro eğitimini bütünlüğü simgeler.	(21-K) Sebzeli Türlü, (19-K) Aile, (16-K) Puzzle, (15-K) Yaşam Biçimi, (17-K) Botanik Bahçe, (11-E) Şelale, (12-K) Puzzle, (7-E) Ağız, (5-K) Puzzle, (2-E) Lego, (3-E) Makine	7	7	4	11	35
Koro eğitimini iş birliği ile gerçekleştirir.	(18-K) Birlik, (9-E) Yaşam Biçimi (22-E) Tiyatro (23-E) Puzzle	4	1	3	4	20
Koro eğitimini emek gerektirir.	(20-K) Küçük Bir Çocuk, (6-K) Su, (4-E) İnşaat	3	2	1	3	15
Koro eğitimini disiplin gerektirir.	(8-K) Piyano, (1-E) Askeriye (24-E) Oyun	3	1	2	3	15
Koro eğitimini uyumu simgeler.	(10-E) Dans, (13-E) Arkadaş Grubu	2	-	2	2	10
Koro eğitimini çeşitlilik barındırır.	(14-K) Doğa	1	1	-	1	5
TOPLAM		20	12	12	24	100

Tablo 4. Batı Müziği Koro Eğitimine "Tamamlanmış" Katılımcıların Metafor Kategorileri

Grafik 3. Batı Müziği Koro Eğitimini "Tamamlanmış" Katılımcıların Metafor Kategorileri Adet Grafiği

Grafik 4. Batı Müziği Koro Eğitimini "Tamamlanmış" Katılımcıların Metafor Kategorileri (IV. Sınıf Öğrencileri)

Koro eğitimi içinde çeşitlilik barındırır.

Belirlenen kategoride 1 katılımcı 1 metafor öneri üretmiştir. İncelemeler sonucunda 1 metafor ile %5 oranında yoğunluğun en az olduğu kategoridir. Çeşitlilik kategorisinde yer alan metafor öneri; doğa olmuştur. Bu metaforun açıklaması şu şekilde belirtilmiştir.

• Koro eğitimi doğa gibidir. Çünkü doğadaki rüzgâr sesi, kuşların çeşitli sesleri, yağmur, gök gürültüsü vb. Seslerin insan sesiyle olan bağlantıları fazladır. İnsan seslerinin doğadaki seslerle birleşmesi koro üyelerinin de bunlarla bütün olması gerekir. İnsan seslerinin doğadaki seslere eşit olduğunu düşünüyorum, doğadaki her farklı ses insan seslerinde olan farklılıklardır.

Koro eğitimi uyumu simgeler.

Belirlenen kategoride 2 katılımcı 2 farklı metafor öneri üretmiştir. İncelemeler sonucunda 2 metafor ile %10 oranında yoğunluğun olduğu kategoridir. Uyum kategorisinde yer alan metafor örnekleri; dans ve arkadaş grubu gibidir. Bu metaforların açıklamalarının bazıları şu şekilde belirtilmiştir.

•Koro eğitimi dans gibidir. Çünkü seslerin ahengi, birbirleri ile dengesidir. Nasıl ki dansçılar birbirlerini tamamlıyorlarsa koro da soprano ile tenor, bas ile altonun uyumudur.

•Koro eğitimi arkadaş grubu gibidir. Çünkü bir bütünlük, bir uyum olmak zorundadır. Önemli olan birbirini duyabilmek, anlayabilmektir. Arkadaş grubunda bir birliktelik, anlayış ve bütünlük vardır. Bireysellik, anlayışa ters düşen ve olmaması gere-

ken bir özelliktir.

Koro eğitimi iş birliği ile gerçekleşir.

Belirlenen kategoride 4 katılımcı 4 farklı metafor örneği türetmiştir. İncelemeler sonucunda 4 metafor ile %20 oranında yoğunluğun olduğu kategoridir. İş birliği kategorisinde yer alan metafor örnekleri; birlik, yaşama biçimi, tiyatro ve puzzle gibidir. Bu metaforların açıklamalarının bazıları şu şekilde belirtilmiştir.

• Koro eğitimi birlik gibidir. Çünkü Herkesin bir görevi ve bir sorumluluğu vardır. O sorumluluk doğrultusunda ortaya sistemli bir birlik, bütünlük çıkar. Bunlara işbirliği en önemlisi duygu birliği denilebilir. Çünkü tek başına sorumluluk yetmez. Ruhunu da katmalısın bedenini dahil emelisin. Gözlerini kapattığında artık ben değil bizsindir.

Koro eğitimi emek gerektirir.

Belirlenen kategoride 3 katılımcı 3 farklı metafor örneği türetmiştir. İncelemeler sonucunda 3 metafor ile %15 oranında yoğunluğun olduğu kategoridir. Emek kategorisinde yer alan metafor örnekleri; küçük bir çocuk, su ve inşaat gibidir. Bu metaforların açıklamalarının bazıları şu şekilde belirtilmiştir.

• Koro eğitimi küçük bir çocuk gibidir. Çünkü bazen çok tatlı, güzel bazen de sinir bozucudur. Koroya ne kadar emek verirsen o kadar güzel şeyler ortaya çıkar. Tıpkı bir çocuğun eğitimine verdiğiniz emek gibi.

• Koro eğitimi inşaat gibidir. Çünkü inşaatın temeli sağlam olmazsa üzerine yapılacak konut en ufak sarsıntıda yıkılır. Koroyu oluşturan bireyler, o inşaatı ortaya çıkaran tuğlalar gibidir. Tuğlalardan birinde hata veya kırık olursa yapı da ayar tutmaz ve yıkılır. O sebeptendir ki koro çalıştırılırken kapsamlı ve detaylı bir şekilde çalıştırılmalı, ortaya çıkacak güzel ürünler için özenli bir şekilde harc yoğunmalıdır ki sonucunda ortaya konulan ürünler herkes tarafından beğenilen bir ürün olsun. Bütün gruplar üzerinde çok çalışılarak kırıksız bir tuğla haline getirilmeli ve toplu çalışmayla –ki bu çalışmalar işin harc kısmıdır- sağlamlaştırılmalıdır ki bina hiçbir zaman yıkılmasın.

Koro eğitimi disiplin gerektirir.

Belirlenen kategoride 3 katılımcı 3 farklı metafor örneği türetmiştir. İncelemeer sonucunda 3 metafor ile %15 oranında yoğunluğun olduğu kategoridir. Disiplin kategorisinde yer alan metafor örnekleri; piyano, askeriye ve oyun gibidir. Bu metaforların açıklamalarının bazıları şu şekilde belirtilmiştir.

• Koro eğitimi askeriye gibidir. Çünkü biz düzen gerektirir. Toplu hareket etmeyi, disiplini ortak bir amaç doğrultusunda canla başla mücadele etmeyi hedefe ulaşmayı gerektirir. Koro askeriye gibi göre ve, amaca, tutkuyla ve en önemlisi disiplinle bağlı olmayı gerektirir.

Koro eğitimi bütünlüğü simgeler.

Belirlenen kategoride 11 katılımcı 7 farklı metafor örneği türetmiştir. İncelemeler sonucunda 7 metafor ile %35 oranında yoğunluğun en fazla olduğu kategoridir. Bütünlük kategorisinde yer alan metafor örnekleri; sebze türü, aile, puzzle, yaşam biçimi, botanik bahçe, şelale, ağız, lego ve makina gibidir. Bütünlük kategorisinde yer alan metaforlardan "puzzle" metaforu 4 ayrı öğrenci tarafından üretilmiştir. Bu metaforların açıklamalarının bazıları şu şekilde belirtilmiştir.

• Koro eğitimi ağız gibidir. Çünkü her diş bir insan olarak göreceksak, bir diş kaybının ağız olumsuz etkileyeceği gibi oturmuş bir koro için de bir bireyin çıkması olumsuz olacaktır. Dilimiz koro şefi, dişlerimiz koro üyeleri ve ağızımız da ortaya çıkan eserin bütünüdür.

• Koro eğitimi şelale gibidir. Çünkü bir birleşimden meydana gelmektedir. Biriktiği yerde oluşur. Tıpkı tüm seslerin birleşiminden oluşan tınılar gibi, bir şelalenin akarken çıkardığı sesin huzurunu bir koroda da bulabiliriz.

• Koro eğitimi aile gibidir. Çünkü bütünlük olmazsa koronun anlamı olmaz. Bir düzen olmalı koroda aile tek kişiyle olmadığı gibi koroda da tek kişiyle olması mümkün değildir.

• Koro eğitimi botanik bahçe gibidir. Çünkü her çeşit her renk bitkinin, çiçeğin, bir arada olduğu renkli, göze hitap eden bir bahçe gibidir. Her türden

çiçeğin bitkinin ahengiyle uyumuyla bir arada toplanması gibi koro da bu gibi farklılıkların bir araya gelmesiyle oluşan güzellikler bütünüdür.

Sonuç

Yapılan araştırmanın sonucunda Batı Müziği Koro Eğitimine "Yeni Başlamış" ve "Tamamlamış" Metafor Kategorileri sıralamasıyla şu şekildedir.

Batı müziği koro eğitimine "Yeni Başlamış" katılımcıların yoğunluklarına göre kategori sıralaması.

- 1- (%38.08) Koro eğitimi içinde çeşitlilik barındırır.
- 2- (%19.08) Koro eğitimi bütünlüğü simgeler.
- 3- (%9.52) Koro eğitimi samimiyeti çağırıştırır.
- 4- (%9.52) Koro eğitimi emek gerektirir.
- 5- (%9.52) Koro eğitimi bireyin rahatlamasını sağlar.
- 6- (%4,76) Koro eğitimi sürekliliktir.
- 7- (%4,76) Bireyin kendini ifade etmesini sağlar.
- 8- (%4,76) Koro eğitimi bireysellik gerektirir.

Bu sıralamaya göre I. sınıf öğrencileri batı müziği koro eğitimini "çeşitlilik" unsuru üzerinde yoğunlaştırmıştır. Türetilen metaforlar ile üretilmiş kategorilere bakıldığında ise I. sınıf öğrencilerinin Koro eğitimini samimiyet, rahatlama unsuru, kendini ifade etme ve hatta bireysellik olarak tanımlamışlardır. Bu durum I. Sınıf öğrencilerinin Ülkemizde batı müziği koro eğitimini tamamlayan üniversitelerin ve Millî Eğitim Bakanlığı'nın "Batı Müziği Koro Eğitimi" nin ilgili ders kataloglarında bulunan "Koro Eğitiminde Teknik Beceriler" ve "Koro Eğitiminde Değerler ve Tutum maddelerinin tam anlamıyla farkında olmadığı ve kısaca batı müziği koro eğitimine yeni başlamış olduğunu tamamen kanıtlamaktadır.

Batı müziği koro eğitimini "Tamamlamış" katılımcıların yoğunluklarına göre kategori sıralaması.

- 1- (%35) Koro eğitimi bütünlüğü simgeler.
- 2- (%20) Koro eğitimi iş birliği ile gerçekleşir.
- 3- (%15) Koro eğitimi emek gerektirir.
- 4- (%15) Koro eğitimi disiplin gerektirir.
- 5- (%10) Koro eğitimi uyumu simgeler.
- 6- (%5) Koro eğitimi içinde çeşitlilik barındırır.

"Tamamlamış" grubunun metafor örnekleriyle oluşturulan kategorilere bakıldığında aynı şekilde "Batı Müziği Koro Eğitimi" nin ilgili ders kataloglarında bulunan "Koro Eğitiminde Teknik Beceriler" ve "Koro Eğitiminde Değerler ve Tutum"

bölümünün tamamen uyduğu saptanmıştır.

Koro eğitiminin değerler ve tutum maddelerinden "Birlik ve beraberlik", "İşbirliği", "Disiplin", "Öz güven", "Sorumluluk" ve "Sabır" maddeleri, oluşturulan kategorilerden "Bütünlük", "İş birliği", "Emek", "Disiplin" ve "Çeşitlilik" maddeleriyle uyduğu, "Koro eğitiminde teknik beceriler" maddelerinden ise "Doğru solunum yapabilmek", "Doğru ses üretebilmek", "Sesi doğru bir entonasyonda tutabilmek", "Koro ile uyumlu ses üretebilmek", "Yumuşak söyleyebilmek", "Diksiyon ve artikülasyonu doğru kullanma" maddeleri, oluşturulan kategorilerden "Uyum" metaforuyla birebir uyumaktadır. Sonuç olarak bu durum IV. Sınıf öğrencilerinin koro eğitiminin doğru bir sistemde ilerlediğini nitel bir çalışmayla göstermektedir. Ancak yapılan metafor analizi çalışması teknik beceri ölçmeye yönelik olmadığından "koro eğitiminde teknik beceriler" öğelerinin tamamen doğru yapılabildiğini saptayamamaktadır

Kaynaklar

Açıköz, Neşe. "Ortaokul Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Metafor Örnekleri" 1. Uluslararası Sanat Sempozyumu Malatya: İnönü Üniversitesi, 2015

Açıköz M.G. Klasik Dönem ve Postmodern Dönem Besteci Eserlerinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi Malatya: İnönü Üniversitesi, 2015

Akgün, Ö. G. G. Korolarda Entonasyon. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 20(20), 29-31. 2006

Bilgin, S. Eğitim Müziğinde Prozodi. Prosody On Educational Music, 2004. 1924

Çevik, Suna. Koro Eğitimi ve Yönetimi Teknikleri. Yurt Renkleri Yayınevi. 2 Baskı: Ankara. 1999

Gökçe, M. Koro dizilişlerinin Müziksel Sonuçlara Etkisi Yüksek Lisans Tezi Adana: Çukurova Üniversitesi 2010.

Demir, G. Y. Çevirenin Önsözü. G. Lakoff & M. Johnson (Yazarlar) Metaforlar: Hayat, Anlam ve Dil (S. 11-15). İstanbul: Paradigma 2005

Deniz Nart, S. Deşifre Şarkı Söyleme ve Koro Eğitimine Katkıları. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (2), (2010) 134-142.

Gazimahal, M. R. "Musıki Sözlüğü" İstanbul: Milli Eğitim Basımevi 1961

Gökçe, Ö. G. M. Koro Müziğinin Toplumsal İşlevleri Açısından Türkiye Korolar Şenliğinin Kazandışları Üzerine Genel Bir Değerlendirme.

Köse, H. S. Koro Başarım Gücünün Artırılması İçin Bireysel Ses Eğitiminin Gerekliliđi.

Lakoff, G. & Johnson, M. Metaforlar: Hayat, Anlam ve Dil (Çev. G. Y. Demir). İstanbul: Paradigma. 2005

Morgan, G. Paradigms, Metaphors, And Puzzle Solving In Organizational Analysis. Administrative Science Quarterly, 25, (1980) 606-622.

Özçimen, A., & İstanbullu, S. Gssl Öğrencilerinin Bireysel Ses Eğitimi ve Koro Eğitimi Derslerinde Yaşadıkları Sorunların Ders Çizelgesi Açısından Değerlendirilmesi (Niğde Örneği). Qualitative Studies, 8(2), (2013) 1-11

Özgül, M. Ö., Ses, A. G. S. L. B., Öğretmeni, E., & Temiz, E. Batı Müziği Koro Eğitimi Öğretim Programı Ünitelerinin Uygulamada Yeterliliđi Açısından Öğretmenlerce Değerlendirilmesi. 2010

Patton, W. F. Detection Technologies In Proteome Analysis. Journal Of Chromatography B, (2002) 771 (1), 331.

Saban, A., Koçbeker, B., N. ve Saban, A., Öğretmen adaylarının öğretmen kavramına ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 6(2), (2006) 461-522.

Saban, A. İlköğretim I. Kademe Öğretmen ve Öğrencilerinin Bilgi Kavramına İlişkin Sahip Oldukları Zihinsel İmgeler. İlköğretim Online, 7(2), (2008) 421-455

Sarıçiftçi, A. G. A. Ö. Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Toplu Ses Eğitimi ve Koro Derslerindeki Pedagojik Yaklaşımlara İlişkin Bir Değerlendirme

Sarıçiftçi, Ö. G. A. Ö. Müzik Öğretmenlerinin Lisans Dönemlerinde Aldıkları Toplu Ses Eğitimi ile Koro Eğitimi Ve Yönetimi Derslerinde Öğrendiklerini Meslek Yaşantılarında Ne Derece Kullanabildikleri Üzerine Bir Araştırma.

Sever, S. Teknoloji Destekli Koro Dersi Uygulaması/ Technologic Aided Choir Lessson Application. Journal Of Fine Arts, (2012) 21

Temiz, E. Okul Korolarının Öğrencilerin Arkadaşlık İlişkilerine Etkileri ve Gerekliliđi Hakkında Müzik Öğretmenlerinin Görüşleri.

Temiz, E. The Qalyty Of Tuytyon Programmes Of The Last Class Chorus Lesson Yn Musyc Department, Since The Establyshment Of Anatolyan Fyne Arts Hyght School. Fine Arts, 5(3), (2010) 158-163.

Temiz, E. Panofka 24 Vocalizzi Etüt Kitabında Yer Alan 2 No'lu Etüt Analizi. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 4(4), (2006) 397-409.

Tdk(2016)Http://Www.Tdk.Gov.Tr/İndex.Php?Option=Com_Gts&Arama=Gts&Guid=Tdk.Gts.571477e736e608.32510652 18.04.2016 (08:45)

Tortop, H. S. Öğretmen Adaylarının Üniversite Hocası Hakkındaki Metaforları ve Bir Değerlendirme Aracı Olarak Metafor. Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 3(2), (2013) 153-160.

Töreyn, A.M., Ses Eğitimi Temel Kavramlar-İlkelere-Yöntemler. Ankara: Sözkese Matbaacılık. 2008

Uçan, A., İnsan, Müzik, Koro ve Koro Eğitiminin Temelleri, 1. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu, 1-3 Kasım, Ankara Gazi Konser Salonu. 2001

Yiğit, N., & Karakaya, O. Türk Müziği Anasat Dallarında Koro Eğitimi ve Yönetimi Uygulamaları.

Zeynep, Kaya. Koro Eğitiminde Yapılandırma Yaklaşımın Tutum, Öz-Yeterlik Algısı ve Akademik Başarıya Etkisi. Inonu University Journal Of Educational Sciences Institute, 1(1). 2014

THE COMPARISON OF CHOIR EDUCATION PERCEPTIONS OF THE FIRST-GRADE (FRESHMEN) AND LAST-GRADE (SENIOR) STUDENTS IN WESTERN MUSIC CHOIR EDUCATION: A METAPHOR ANALYSIS EXAMPLE

Mehmet Güneş AÇIKGÖZ

Hasan AÇILMIŞ

Açıkğöz, Mehmet Güneş ve Hasan Açılmış. "The Comparison of Choir Education Perceptions of The First-Grade (Freshmen) and Last-Grade (Senior) Students in Western Music Choir Education: A Metaphor Analysis Example". idil, 57 (May 2019): s. 629-640 doi: 10.7816/idil-08-57-09

Abstract

The purpose of this research is to understand how much of the basic learning outcome obtained during the choir trainings by the freshman and senior students of Music Teaching can be put into practice and determine the awareness level between these two groups. First grade (N = 31) and fourth grade (N = 27) students who were selected for the research were informed about what a 'metaphor' was and how they defined choral education by survey. The surveyed questionnaires were analyzed through the processes of determination and classification of metaphors, category development and percentage and frequency calculation. As a result of the research, it was revealed that the answers of the first year students did not fully comply with the items like 'Technical Skills in Choir Education' and 'Values and Attitudes in Choir Education' and the answers of the fourth grade students were completely compatible with these values and attitudes, which shows that the senior students get the choral training in a proper system. However, since the metaphor analysis study is not directed to measuring technical skills, it cannot determine whether the elements of 'technical skills in choir training' are conducted entirely properly or not.

Keywords: Music, Choir Education, Metaphor

Article History:
Arrived: January 23 2019

Revised: February 3 2019

Accepted: February 18 2019